

Hönderjyllan

Ryndighederne og Folketællingen.

Kabenraa, 15. Januar. Redaktør Thomsen, „Hjemdal“, stod i Dag for Sjælsborg Landsret, tiltalt for Fornærmelser imod de preussiske Ryndigheder. De jormentlige Fornærmelser forelaa i en Artikel i „Hjemdal“, der omhandlede Folketællingens Resultater; det hævdedes deri, at de lokale Ryndigheder paa tendentios Maade havde indvirket paa Folketællingens Resultater med Henblik til Dagsretten angaaende det danske Sprog.

Et Andragende fra Redaktør Thomsen om Afhøring af Vidner fra forskellige Egne af Nordjysk blev i sidste Sækskift afflaaet.

Bed Retsforhandlingerne i Dag nedlagde Statsadvokaten Paastand om 2 Maaneders Fængsel. Det oplystes under Forhandlingerne bl. a., at Borgmester, Dr. Schindelhauer i Søndersted havde indstillet en Anordning, hvorefter alle Værn over 10 Aar og Personer, som havde besøgt Folketællingen eller havde besøgt Dat, uden videre i Statistikkens skulde opgives som det tyske Sprog magtige.

Rettens Dom lød paa en Bøde af 800 Mark. Sagen vil blive appelleret til Rigsretten i Leipzig.

Mads Egholm paa ny i Arrest. Den hjemløse Mads Egholm har nu faaet Tilføjelse til at indfinde sig i Fængslet i Slesvig for at affone de 2 Maaneders Arrest, han er idømt. Mads Egholm er ved godt Mod. Han tal nok mæde.

Skraue Sogn. Eftermaale. Natten til Torsdag den 18. Jan. døde Anders Hjorth fra Langevej efter et langt Sygeleje paa Diaconisestiftelsen i Sjælsborg.

Det er et haardt Slag for hans Moder og to Søstre, da han var eneste Søn og Broder. Hæderen til Hjorth døde i Sommer, medens Sønnen laa i Hønsborg.

Anders Hjorth var som Dreng en kraftig og sund Natur men allerede i Tolvaaersalderen fik han et meget haardnakket Gøstebetændelse, som førte efter mange Operationer og flere Mars Sygeleje tilsluttede de som sig, men han var fra den Tid halt.

Det var nu den gamle Sygdom, som meldte sig igen, og som har medført Tøden.

Han arbejdede gode Eerner efter sine Forældre og deltog i alt godt for Slesvigs Folketog.

Han sad mange Aar som Bestyrelsesmedlem i „Selskabeligforening“ og som Medlem i „Kontrollforeningen“. Begge Dele passede han med en Omhu og Nøjsomhed som kun faa.

Kævnens Kal det, at forrige Gang, vi havde Nigsdagsvalg, ønskede han i Malm og Mørke og daarligt Høre helt til Rødding efter Balget for for at give Efterretning til Vædene. Der var ingen af os andre, der havde tænkt paa det, medens Anders Hjorth var paa Rejen. Stønt vi var

funde og raske og langt bedre funde have udført det end han.

Saadan var hans Natur; han skædede intet og var ikke bange for selv at lagge Kræfter til, omend han var svag.

R. S. i „Mm.“

Barnaes. En gammel Veteran fra 1864, Johan Thomsen i Vorup fulgte forleden iflg. „Mm.“ 80 Aar. Den gamle Hædersmand er aandelig og legemlig frisk. Han har altid bevaret Trofskaben mod sit gamle Fædreland; men da han efter sidste uheldige Krig ikke vilde høre til Erobrernes Hæne, er han endnu dansk Underkaat og kan derfor ikke tage aktiv Del i den danske Folketog. For to Aar siden fejrede han og hans Hustru deres Guldbryllup.

Sundved. Dødsfald. Aftægtsmand Andreas Poulsen fra „Sottrup Træer“ er Torsdag den 11. Jan. afgaaet ved Døden i en Alder af 82 Aar. Han var ifølge „Hjemdal“ en dygtig Mand, for hvem den danske Sag var en Hjertesag. Han beslektede i Aarenes Løb mange Tilhængere. I en lang Karriere var han laalebes Kirkefoged i Sottrup Sogn, Medlem af Synoden og af Sundvedvalget for Sønderborg Provsti.

Acting. Afdød Veteran. Onsdag den 17. Jan. døde Arbejdsmand Johan Demur paa Gammelgaard i en Alder af 87 Aar. Han var født i Egernsund 1825. Gamle Demur var Veteran fra Trearskrigen. Han gjorde hele Felttoget med ved tolvte Infanteribatalion og deltog i de fleste store og mange linaa Træfninger.

1863 tog han iflg. „Dødbol-Risten“ Tjeneste paa Herregaarden Gammelgaard, hvor han uafbrudt har arbejdet siden, indtil hans Kræfter ikke længere slog til. Hans nogle Aar yngre Hustru har været ham en trofast Støtte. Af hende er han paa sine gamle Dage bleven plejet med den største Omhu.

Jugen Lejligheder — for Folk med Værn. Saa mangen Familiefader maa gaa en hver Gang, inden det lykkes ham at faa en Lejlighed til sig og sin Familie. Der tilbødes jo Lejligheder nok, men kommer han saa efter endt Dagværk derhen for at leje, faar han Lejligheden ogsaa for det meste at se, og andre Afgørelser træffes, men sluttelig kommer Spørgsmaalet: „Har De Værn?“ — „Ja, saa kan De ikke faa Lejligheden, vi lejer blot til Folk, uden Værn.“ Manden maa saa gaa igen. Saadan lyder Svaret de fleste Steder selv hos Folk, der selv har eller har haft Værn. Værnene maa han jo have med, og Røden tvinger ham sluttelig til at tage en Lejlighed, som langt fra svarer til de Aar, antændelige Folk tjeller til en Lejlighed.

Hoptrup. Guldbryllup. Den 10. Jan. fejrede Murer S. B. Møng og Hustru deres Guldbryllup. De gamle modtog i Dagens Anledning mange Gaver, Telegrammer og lykønskninger. Fra Sognets Behoer modtog de en Gave paa 100 Mk. Den iædvandige Gave paa 50 Mk. kom en Bibel overraktes dem af Kirkefoged Kassen ved Kassebordet, hvori der deltog 80 Personer. Endvidere modtog de gamle Gaver fra Distrikts- og Storloren af J. D. B. L. samt fra enkelte Løger. Om Eftermiddagen Kl. 2 var der Gudstjeneste, hvor Pastor Tonnesen prædikede ud fra Salmen: „Ikke os, ikke os, Herre“.

Zshy Sogn. Afdød Veteran. Nogle Dage forud for Nigsdagsvalget afgik ved Døden Aftægtsmand Mads Nissen Bojen fra Flovt. Den di-døde var en flittig og stræbiom Mand, foruden at passe sit lille Landhøstet var han tillige Bøver og besad i dette sit Sag en sælden Færdighed.

Han deltog i hele Trearskrigen, stod først ved 10. Bataillon under Oberst Rader; men blev efter Raabenstilstanden ligesom flere andre Slesvigere forflyttet til et nærliggende Regiment. Den hedengangne har opdraget en stor Værneskole; paa Balgdagen stillede han sig altid paa dansk Side under den Fane,

hvor han i sin Ungdom havde kæmpet. Han stod paa sine gamle Dage en god Pleje hos sin yngste Søn, hvem han lige til det sidste nærjet den høje Alder var til ikke ringe Hjælp ved Udførelsen af lettere Arbejder paa dennes Gaardsted.

S. i „Mm.“

Kabenraa. En Gasfild. Der er i nogen Tid foretaget Foringer efter Petroleum ved „Velleue“ Syd for Byen. Det er et hamporgselskab, som lader bore og som i Tilfælde af, at der virkelig findes Petroleum, har budt Ejeren af Vadehotellet en halv Million.

Man var forleden naaet omtrent 40 Meter ned i Jorden. Pludselig stod en 50 Meter høj Vand- og Dymdøse ud af Røret, og da man senere holdt en Lændstik hen til Røret, slog en flere Meter høj Flamme i Vejret. Paa samme Sted har man allerede for mange Aar siden opdaget en Gasfild, som brændte i flere Uger. Man mener, at det er den samme Vilde, man nu er stødt paa igen.

Socialdemokratisk Møde. I Anledning af Omvalget mellem den tilføjede Nøbmand Leube og den socialdemokratiske Arbejdsforretter P. Michelsen i Morgen, Torsdag, afholdtes der i Aftes et stærkt besøgt socialdemokratisk Valgmøde paa „Folkehjem“, til hvilket der ogsaa havde indfundet sig mange danske Vørgere.

Brugsforenings-Forretningsfører i Mønsborg, Valdemar Sørensen, holdt et Foredrag paa Dansk, i hvilket han først kritiserede de tilføjede. Han kom til den Slutning, at Danstere ikke godt kunde stemme paa en Mand, der paa en Maade havde godkendt Svangspolitikken i Nordjysk ved, at han godkendte den tyske Forenings Nøbfor-Program. Desuden havde Leube skænket den tyske Forening et Pengebeløb. Den socialdemokratiske Kandidat vil adrig være med til at godkende den Svangspolitik, der førtes herover.

Nordborg. Stort Navngang. (Sund.) Da Gaardjer P. Graus stier fra Vøl, Peter Jørgensen, for nogen Tid siden var ned ved Stranden, opdagede han et gulligt Stykke, af størrelse som et lille Værnsbøved, der drev i Vand med en Aar Lang. Han tog Stykket med hjem, og nu viser det sig at være et Stykke Naal. Det har som jaadant en smut Form. Stykket vejer 650 Gram og er meget værdifuldt, da det er meget sjældent at finde saa store Stykker.

Nastrup. Sognets ældste Kvinde. Ensefru Kirsten Sørensen fulgte d. 16. Jan. 95 Aar. Trods sin høje Alder er hun endnu aandsfrisk og forholdsvis rask og rørig. Hun er født paa Ottesgaard ved Hoptrup. Som ganske ung Vige kom hun til sin Slægning Kone Peteren paa „Margrethegaard“ i Nastrup, efter hvem hun arvede Gaarden. Hun var gift med Peter Sørensen fra Bramdrup, der for længe er afgaaet ved Døden. Høgtabet var barnslø.

For omtrent 30 Aar siden overtog hendes Slægting Anton Berg den store Ejendom „Margrethegaard“, som han udførelse har fortaget ved Tilfæld.

Ensefru Sørensen har været virksom til helt op i en høj Alder, og endnu den Dag i Dag følger hun med Begivenhederne og læser med Interesse daglig Vædene. Hun har stadig opholdt sig paa „Margrethegaard“, færlig plejet af Berg og Hustru.

Skærbøl. Kulde og Tørforsinkelser. (Bl. Av.) I flere Dage, skrives der den 18. Jan. er Smaabanetogene ankomne med fortere eller længere Tids Forsinkelser paa Grund af den haarde Vinter. Det værste er endda, at der i flere Dage ingen Barne har været i Togene, idet Barneledningerne har været frosne. Dette er meget ubehageligt for Passagererne, naar for Folk, som gøe længere Ture. De ryster af Møde, naar de forlader Toget.

Vidt om Florida i Almindelighed og den danske Koloni ved Rogers i Særlighed. Staten Florida er vel næsten ukendt for de fleste af „Dk.“ Læsere, derfor kan vel nok nogle Op-

lysninger være paa sin Plads i „Dk.“ Tag et Landkort af de Forenede Stater, og du vil finde i det sydøstlige Hjørne Florida lig en stor Tommelfinger stikke ud i Vanden. Denne Hals er bred 59,000 „Square“ Mil stor med ca. 1,200 Mil Aagt. Florida har en Befolkning paa 752,619. Der findes ingen rigtig Storby i Staten, de 3 største Byer er Jacksonville, 57,699, Tampa 37,782 og Key West 19,945. Florida blev opdaget Paa-femorgen 1512 af Ponce de Leon. De første Settlere var Spanier omkring Aaret 1565; tilhørte Spanien til 1892, da den blev afstaaet til U. S. og organiseret som Territorium. I 1845 blev den optagen som Stat i Unionen. Florida maatte dele Naar med Resten af Syden under det onde Rigte, den fik ved Borgerkrigen 1861—65. Det er først i de senere Aar, at Opmærksomheden er bleven henvendt paa denne Stat, og dette har til Dels sin naturlige Aarsag i, at Vesten og Norden er optaget, saa at hvad der havde været glemt og overjet, kommer til sin Ret. Og det skal siges her straks, at Florida er bedre end sit Rigte. Folk fra Norden og Vesten slutter her ind som aldrig før, og de dygtigste Foregangsmand her i Fla. byder dem Velkommen. Man har nemlig opdaget, at Nordens Folk er driftige og dygtige, og at det er netop saadanne Folk, Syden har manglet. Der bor nemlig her en gammel indsødt Befolkning, som ser fløvt til dette nye. De kaldes gerne for „Crackers“ og ønsker ikke at blive forjættret i deres gamle Væner og Forhold. De driver mest paa Dagt, Fiskeri og Aarsavl og bruger hele Landet som Græsgang for deres Hærdar af Kvæg, Svin og Naar. Naar saa disse Røfommere kommer, opdækker Landet og begynder det ind, formindskes jo deres Græsgang — og hvad skal de saa gribe til — thi Arbejdet har de en vis Afkø for, kun passende for en Reger. Man mærker endnu Sporene af Slaveriet. Der er end højet sig indvortes for Overmagten og givet Slaverne fri, saa er Hjertet dog i dem det gamle. Det viser sig, at Negerne saa vel som vi Folk fra Nordstaterne, hvor vi har været vant til andre Forhold. Hvis jeg var Reger, tror jeg ikke, jeg vilde finde mig i at bo i Syden. Saa snart vi kommer Syd for Ohio-floden, er Skellet snart draget mellem Sorte og Hvide. Intet Sammen findes mellem de to Racer. Man har gennemført det paa Jernbanestationerne og Togene, i Sporvogne og Stoler, ja helt igennem haade offentlig og privat. Jeg har endog et en Avis med Røbedskvalter kun for Negerne. Ser i Florida maa en fort og en hvid ikke giste sig sammen, end ikke i 1. Red. Negerne betragtes endnu nærmest kun som Arbejdsdyr. Alt det fluplere Arbejde overlades til de sorte, f. Eks., ser man en hvid Ingeniør og en fort Hærbøder paa Togene. Selv forte og hvide Rønger holdes særskilt fra hvide Rønger. Ja, end ikke i Kirke kan de to Racer følges ad. Det er dog nærmest kun i Værne, vi finder Negerne. Ser paa Landet, hvor vi bor er det en Sjældenhed at se dem. Hvad Berøring vi er kommen i med de forte, kan vi ikke lige andet, end at vi har faaet et godt Indtryk af dem. De er ikke saa vigtige, men anderledes høflige end dem, vi kender i Norden. De er nærmest at betragte som nogle store, glade Værn.

(Sluttes paa Side 8.)

Avitteringer.

Til Japanmissionen:

Jør Avitteret, se Abl. Nr. 5	\$2094.22
Keenah, Wis., Søndagskolenes Missionsforening	6.45
Macine, Wis., Immanuel's Mgh.	25.00
Jacksonville, Ia., Niels Grifsen	5.00
Kenmare, N. Dak., Hans C. Hansen, (Herrons Procenter)	25.00
Spencer, Ia., Bethania Mgh. Kv.	5.00
Miffin, Nebr., Offer ved Ungdomsmødet \$122.50, Værnens Offer ved samme Møde \$35	157.50
Cushing, Wis., Anders Jensen og Hustru	2.00
Tilfammen	\$2320.17

Til Indianermissionen:

Jør Avitteret, se Abl. Nr. 5	\$742.29
Jacksonville, Ia., fra en uværet \$1, Niels Grifsen \$1	2.00
Rotter, Nebr., Søndagskolebørnene	5.80
Des Moines, Ia., Bethania Mgh. Kv.	5.00
Tilfammen	\$755.09

Til Andremissionen:

Jør Avitteret, se Abl. Nr. 4	\$1900.00
Jacksonville, Ia., fra en uværet \$5, Niels Grifsen \$5	10.00
Los Angeles, Cal., Martin Jensen	2.50
Tilfammen	\$1912.50

Til Mormonmissionen:

Jør Avitteret' se Abl. Nr. 5	\$463.45
Jacksonville, Ia., fra en uværet, \$1 Niels Grifsen \$1	2.00
Spencer, Ia., Bethania Mgh. Kv.	5.00
Tilfammen	\$470.45

Til Skolekassen.

Jør Avitteret, se Abl. Nr. 5	\$1122.26
Jacksonville, Ia., fra en uværet \$3, Niels Grifsen \$3	6.00
Cushing, Wis., V. P. Pedersen, Thomas Hansen, Henry C. Sørensen, Fredt Frederik, Christ Hansen, Hans Hansen, Lars Hansen, Julie Larsen, A. J. Sauge, Anton V. Christensen, Rasmus Jensen, C. C. Lund, James Peterien, Peter Frederiksen, Jørgen Larsen, Christen Brandholt, S. Sørensen, Walter Larsen, Anders Jensen, Ole P. Høstrup, Henry Jensen, W. Pedersen, P. S. Pedersen, Christen Jensen, J. S. Hansen, Carl Brandholt, C. J. Kisten hv. \$1; Ole B. Olsen, Thomas Christensen hv. \$2; Jerry Olsen, V. Pedersen, C. S. Parby, John Parby, C. S. Jørgensen, hv. \$0c; Niels Jensen, Jens M. Jensen, Peter Thomsen, J. V. Brandt, Pette Peterien, N. P. Pedersen, S. P. Larsen, Peder Brandholt, Carsten Christensen hv. \$1.50	47.00
Rotter, Nebr., Julius Nielsen, Rasmus Nielsen, Pastor C. O. Schmidt, Anders Andersen hv. \$2; Jens Peterien \$1, Mrs. J. Koller \$0c	9.50
Macine, Wis., Immanuel's Mgh.	85.00
Siowa, Colo., Julia Johnson, J. Rasmusen, A. P. Andersen, S. S. Darum hv. \$1, Lars Andersen \$2, J. J. Andersen \$0c	6.50
Miffin, Nebr., Chr. Thøden	3.00
Selma, Cal., Pastor N. S. Nielsen \$2.50, Niels Nielsen \$2, M. C. Jensen \$1.50, J. P. Peterien, V. Tobiasen hv. \$1	8.00
Los Angeles, Cal., Martin Jensen	2.50
Tilfammen	\$1289.76

Til Jubilæumsgaven.

Jør Avitteret, se Abl. Nr. 5	\$17856.26
Mc Bridges, Mich., N. P. Nielsen, S. R. Nielsen hv. \$1	2.00
Sidnen, Mich., Lars Jensen	4.00
Quel, Wis., C. Herman Peterien	10.00
Shenington, Wis., Pastor J. C. Christensen og Hustru	10.00
Tilfammen	\$17882.26

Maat, den 1. Febr., 1912.

Otto Hansen, Kasi. for d. danske ev.-Luth. Kirke i Am.

Rettelse.

I Abl. Nr. 5 er udeladt i Avitteringen fra Eugene, Oregon, Mrs. Andersens Navn \$1 til Japanmissionen.

Otto Hansen.

Det er paalideligt.

Var det første Blad i Verden, som lod en saadan Avis træffe. Grundredet af Avitterer blev det „Farm Journal“ er ligesaa langt forud for andre Blade i andre Henseender. Det er altid paalideligt, rent og troværdigt. Sig Ise op de Blade, de nu har, men se „Farm Journal“ til deres Paalidte. Det koster bare en Dollar for fem fulde Aar.

Farm Journal

281 N. Giffon Str., Ellabedalia, Pa.

Farm Journal

281 N. Giffon Str., Ellabedalia, Pa.

Frit.

Folketællinger for 1912. For at indsende vor Skat for Bøger, Postkort, til enhver Aften af dette Blad vil vi lade afholde frit et Eksemplar af vor Folketællinger for 1912, indholdende mange Kortlægger og Stikter, derom De sender 10 eller flere Bøgers Navne og Adresser. I. V. LEACHMAN & SON, - Minneapolis, Minn.

COPENHAGEN SNUFF

GARANTI FOR KVALITET OG RENHED.

COPENHAGEN SNUFF er tilberedt af den bedste, gamle, rige, stærke aromatiske Bladtobak, til hvilke kun saadanne Ingredienser er tilsat, som er naturlige Blandingsstoffer til Bladtobak og absolut rene Aroma-Ekstrakter. Snusmalingsprocessen bibeholder Tobakkens gode Egenskaber, og alle de bitre Stoffer og Syrer, som findes i naturlig Bladtobak borttages.

COPENHAGEN SNUFF ER DEN BEDSTE BAADE TIL SKRAA OG SNUSNING.

Facsimile af Garanti i hver. **WEYMAN-BRUTON COMPANY**
Forlang Copenhagen Snuff. **50 Union Square, North, New York.**